

GASTU ETA SARRERA
KORRONTEEN EBOLUZIOA

**GASTU ETA DIRU SARRERA KORRONTEEN EBOLUZIOA
1990/2016 ALDIA (MILA EUROETAN)**

ALDIA	GASTU KORRONTEA	SARRERA KORRONTEA	ALDEA	% SARRERA KORR.I BURUZ
1990	6.520,53	9.767,92	3.247,39	33,25
1991	8.071,19	10.863,01	2.791,82	25,70
1992	8.660,91	12.550,89	3.889,98	30,99
1993	9.455,00	12.336,71	2.881,71	23,36
1994	10.336,41	13.078,00	2.741,59	20,96
1995	11.335,96	13.896,06	2.560,10	18,42
1996	11.612,34	14.712,51	3.100,16	21,07
1997	11.628,60	15.224,81	3.596,21	23,62
1998	11.254,50	15.707,83	4.453,33	28,35
1999	11.577,06	17.340,55	5.763,50	33,24
2000	12.407,90	19.991,32	7.583,42	37,93
2001	13.480,12	18.784,16	5.304,04	28,24
2002	14.097,90	19.140,00	5.042,10	26,34
2003	15.733,28	21.070,81	5.337,53	25,33
2004	17.018,25	24.461,19	7.442,94	30,43
2005	18.469,92	24.549,39	6.079,47	24,76
2006	19.598,02	27.650,81	8.052,79	29,12
2007	20.676,12	28.870,84	8.194,72	28,38
2008	22.574,11	28.469,48	5.895,37	26,11
2009	23.229,39	26.072,10	3.390,10	12,77
2010	22.622,13	27.608,56	4.985,43	18,06
2011	22.555,87	25.631,82	3.075,95	12,00
2012	22.121,79	26.665,20	4.534,41	17,04
2013	22.534,30	27.335,60	4.801,30	17,56
2014	23.293,83	29.347,56	6.053,73	20,63
2015	24.082,94	32.485,17	8.402,23	25,87
2016 (1)	24.360,00	30.800,00	6.440,00	20,91
2017(2)	25.938,35	30.665,60	4.727,25	15,42

(1) 2016ko aurrekontuaren itxierari buruzko aurreikuspenaren arabera, Aukea barne(2014arte bereiztuta)

(2) 2015eko aurrekontuaren datuen arabera.

Koadro hau aztertzen hasi aurretik, komeni da hausnartzea Udal gastuaren egituraren zurruntasun handiagoari edo txikiagoari buruz, edo beste era batera esanda, hausnartzea gastu korrontean zer neurritaraino dagoen borondatezko izaera. Hausnarketa horrek informazioa eman behar digu gastuen zertarakoa (lehentasunei buruzko eztabaida) erabakitzeko orduan Udalak daukan maniobra marginari buruz eta, kasua balitz, beharrezkoagoak edo lehentasun handiagoak diren programetara baliabideak bideratzeko gaitasunari buruz. Ikuspuntu honetatik, ematen du IV.kapituluko - Transferentzia Arrunten (Dirulaguntzak) zati handi bat izan daitekeela, hots, borontate eta diskrezionalitate maila handikoa. Baina hori beti ez da horrela izaten eta, berez, aztertzen badugu kapitulu horretan emandako laguntzen izaera (Mankomunitateko kuotak, Iturbiderako ekarpena, Arrasate Musikalerako edo Goienarako laguntzak) justu kontrako konklusioetara hel gitezke, Udal konpromisoek izaera oso finkoa dutelako, bai gaur eta baita etorkizunerako. Dena den, eztabaida horrek aldagai subjektiboak dituenez, konklusioa garbiak ateratzera zailtzen dutenak, eztabaida hori saihesten ahalegindu behar gara eta gaur egungo errealitatetik (2017) abiatuta, oraingo maniobra marginean, bere bilakaerarekin batera, zentratu behar gara, aurrezpen arrunten bidez inbertsioak finantzatzeko udal gaitasunari buruzko adierazle baliagarria suertatu daitekeelako.

Beraz, udal aurrekontuen datuak soilik aztertuta (1990-2015 epealdiko datuak benetakoak dira, itxierako likidazioetatik aterata, eta 2016-2017 epealdikoak balioespenak dira), eta kontsideratuz gastu korrontea dela Gastuen aurrekontuaren I. Kapitulutik V. Kapitulura doan guztia batzea (langileak, ohiko erosketak, maileguen interesak, transferentzia korrontek eta Kreditu Globala) eta diru-sarrera korrontek direla I. Kapitulutik V. Kapitulura doazenak batzea (zuzeneko zergak, zeharkako zergak, tasak, transferentzia korrontek eta ondarezko diru-sarrerak), gastu eta sarrera korronteen diferentzialaren (udal aurrezpena) eboluzioan, koadro honen bitartez argi bereizi ditzakegu ondorengo zikloak:

1990-1992 aldia; maniobra-margina edo gerakina naiko onarekin (sarrera arruntei buruz %30a, gutxi gora behera) eta gastu eta sarreraren bilakaera orekatuarekin.

1993-1996 aldia; margina edo gerakina dexente murriztu zen (%20ra heldu arte), gastuaren gehikuntzaren erritmoa, sarreraren gehikuntzari buruz, azkoz altuago izan zela (gastuak >%10a urtero eta sarrerak, gutxigorabehera %5a).

1997-2000 aldia; gastuaren egonkortasunarekin batera sarrera arruntak handitu ziren, horrela aldea progresiboki nabarmen hobetuz (urteko sarreraren %38 izateraino heltzen da).

2001-2003 aldia; diru-sarrera korrontek mantendu dira (urte baten jaitsi ere egin dira), eta horrekin batera gastua handitu egin da, eta horrek ekarri du diferentziala kaltetzea (%25eko inguruko zifretan).

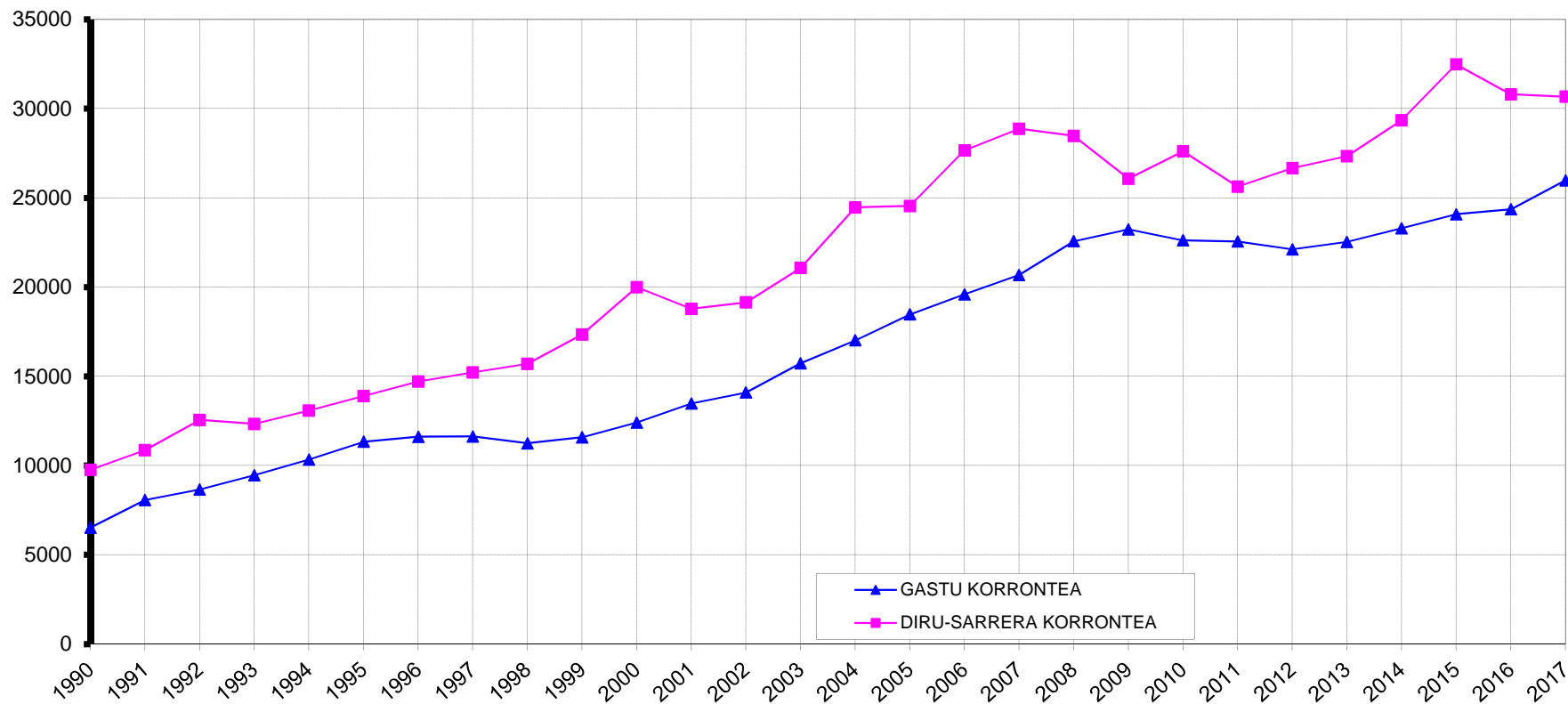
2004-2007 aldia; diru-sarrera arruntak nabarmen handitu dira, eta horrekin batera gastu arruntak gehitu egin dira, gehitu ere diru-sarrerak baino gehiago. Beraz, diferentziala ez da hobetu (emaitza, ehunekotan, diru-sarrerei buruz, apur bat okerragoa da).

2008-2013 aldia (krisialdiaren lehenengo urteak); nahiz eta gastuen kontrolaren saiakera egin, hain garrantzitsua izan den diru-sarreraren murrizketa, bere ondorioa izan da, sarrera arruntei buruz, bai kopuruetan bai portzentajeetan, diru sarrera – gastuen diferentziala aztertutako aldi osoaren baxuenak direla (%20aren azpitik eta urte batzuk %13a besterik ez dela izan)

2014-2016 urteetarako, 2015ekoa salbuespen gisa utzita, ez ohiko sarrera handiak lortu zirelako (Ikuskaritza esparruan zerga likidazioak), azken urtea, 2016koa, itxierako balioespenaren arabera, nahiz eta sarrerak dexente handitu (UFFFren eraginez), diferentziala zerbait hobetu da, berriro margina sarrera arruntei buruz %20ren gaineratik birkokatuz, aldi berean adierazi beharra dago aipatu aldian ere gastu arrunten bilakaera hazkorra eman dela.

Bukatzeko, 2017rako, aurrekontuaren aurreikuspenen arabera, esan behar da bi ataletan (gastuak eta sarrerak) bilakaera negatiboa emango dela, 2016rekiko gastu gehiago eta sarrera gutxiago, eta, ondorioz, diferentziala edo maniobra margina aztertutako aldi osoaren kopuru baxuenetakoa uzten du (2011koaren ondoren baxuena). Azken datu honek behartzen gaituzte hausnarketa sakona egitera, batez ere kontuan hartzen badugu sarrera fiskalak (diru-bilketa) gehitzeko aukera txikiak daudela, eta zailtasunak izan ditzakegula erabaki batzuetan atzera egiteko (TAO, azpikontratutako zerbitzuak, etab.). Garrantzitsua da adieraztea inbertsioak finantzatzeko gaitasuna hobetu nahi badugu ez dela nahikoa izango ekonomia koiuntura hobetzea eta sarrera gehiago lortzea, gastu atalean gastu berriak onartzeko orduan disziplina eta kontrol zorrotza aplikatzea ere behar beharrezkoa dela.

GASTU ETA DIRU SARRERA KORRONTEEN EBOLUZIOA 1990/2017 ALDIA

GASTU ETA DIRU SARRERA KORRONTEEN EBOLUZIOA 1990/2017 ALDIA

